

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

821

Vragen van de leden **Jansen** (SP) en **Van Tongeren** (GroenLinks) aan de minister van Infrastructuur en Milieu over *het blenden van stookolie* (ingezonden 11 november 2010).

Antwoord van staatssecretaris **Atsma** (Infrastructuur en Milieu) (ontvangen 16 december 2010).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de uitzending¹ over het vermengen van stookolie met gevaarlijke stoffen en zijn de beschreven feiten juist? Worden nog steeds door schepen, die Nederlandse havens hebben aangedaan, schadelijke chemische reststoffen gemend met stookolie en op die manier in het milieu gebracht? Op welke schaal?

Antwoord 1

Ja, ik heb kennisgenomen van de uitzending van KRO Reporter van 6 november 2010 over het mogelijk vermengen van stookolie met gevaarlijke afvalstoffen.

Vermoed wordt dat er vermenging van stookolie met gevaarlijke afvalstoffen plaatsvindt. Op welke schaal vermenging plaatsvindt is op dit moment onbekend. Hiernaar zal in 2011 onderzoek worden gedaan.

Graag wil ik hier opmerken dat het incident met het schip «ADAFERA», die olie voor blenden naar Nederland vervoerde door de VROM-Inspectie intensief is opgepakt. De betrokken bedrijven hebben beroep ingesteld bij de Raad van State over de status van het afval. De Voorzitter van de Raad van State heeft op 3 november 2010 de uitspraak gedaan dat deze olie terecht is aangemerkt als afvalstof.

Vraag 2

Wat is de relevante wetgeving met betrekking tot deze problematiek, zowel voor de ontdoeners van chemische reststoffen met verbrandingswaarde, verwerkers, tussenhandel/blenders als afnemers (rederijen)?

¹ KRO Reporter, 7 november 2010.

Antwoord 2

Ontdoeners van (gevaarlijke) afvalstoffen moeten zich houden aan de bij of krachtens de Wet milieubeheer gestelde regels. Zij dienen de afvalstoffen af te geven aan een bedrijf dat het vergund is deze afvalstoffen te mogen ontvangen.

Het ontvangende bedrijf moet hiervan een ontvangstmelding doen aan het Landelijke Meldpunt Afvalstoffen (verder te noemen: het LMA). Afvalstoffen moeten gerecycled worden, dan wel een andere nuttige toepassing krijgen, zoals verbranden met energierugwinning. Als dit niet mogelijk is dan moet het afval definitief verwijderd worden, zoals verbranden zonder energierugwinning of storten.

Het mengen van (gevaarlijke) afvalstoffen met stookolie ten behoeve van de (zee)scheepvaart is geen toegestane handeling.

Bedrijven die «slechte» oliesoorten blenden (opwerken) tot stookolie voor de scheepvaart hebben over het algemeen geen vergunning om afvalstoffen te mogen accepteren. Voor het overige verwijs ik u naar de antwoorden zoals mijn voorganger die heeft gegeven op eerdere vragen van het lid Poppe (brief van 26 november 2009 (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 784).

Als het blendingsproces leidt tot een product dat wordt gebruikt als scheepsbrandstof, dan gelden hiervoor de brandstofkwaliteitseisen conform MARPOL Annex VI.

De internationale regelgeving Marpol Annex VI stelt dat brandstofolie voor zeeschepen geen toegevoegde stof of chemisch afval mag bevatten die de veiligheid van schepen in gevaar brengt, of nadelige gevolgen heeft voor de prestatie van de machines, of die schadelijk is voor het personeel, of in het algemeen bijdraagt aan extra luchtverontreiniging. Ook dient brandstofolie voor zeeschepen geen anorganische zuren te bevatten.

Vraag 3

Hoe hoog is de maximale straf voor de relevante strafbare feiten? Zijn er in de huidige wetgeving voldoende aanknopingspunten om effectief te kunnen optreden tegen deze praktijken en is de strafmaat adequaat?

Antwoord 3

Overtredingen van de milieuwetgeving zijn economische delicten. Deze economische delicten zijn misdrijven, voor zover zij opzettelijk zijn begaan en voor zover deze economische delicten geen misdrijven zijn, zijn zij overtredingen.

De maximale straf voor deze economische delicten is een gevangenisstraf van zes jaar, een taakstraf of een geldboete van de vijfde categorie. De maximale geldboete kan worden verhoogd naar de zesde en hoogste categorie wanneer het feit door een rechtspersoon wordt begaan. Voor de vraag of er in de huidige wetgeving voldoende aanknopingspunten zijn om effectief te kunnen optreden tegen deze praktijken verwijs ik u naar de antwoorden zoals mijn voorganger die heeft gegeven op eerdere vragen van het lid Poppe (brief van 26 november 2009, Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 784).

Vraag 4

Hoe is de informatie-/registratieplicht bij ontdoeners, verwerkers, tussenhandel/blenders en afnemers op dit moment geregeld?

Antwoord 4

Ontdoeners van (gevaarlijke) afvalstoffen moeten een registratie bijhouden van de afvalstoffen die worden afgegeven aan een bedrijf die bevoegd is afvalstoffen te mogen accepteren. Het accepterende bedrijf moet op grond van het Besluit melden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen van die ontvangst een melding doen bij het LMA. Bij het transport moet een begeleidingsbrief aanwezig zijn, waaruit blijkt waar het afval vandaan komt en waar het naar toe wordt vervoerd. Wanneer een bedrijf van een afvalstof een product maakt, moet het bedrijf daarvan een afgiftemelding doen bij het LMA. Overigens dienen voor afvalstoffen de vervoerders, inzamelaars, handelaars en bemiddelaars geregistreerd zijn.

Vraag 5

Hoe is het toezicht op het illegale gebruik van schadelijke chemische reststoffen in zware stookolie voor de zeescheepvaart op dit moment geregeld?

Antwoord 5

Op grond van ondermeer de Kaderrichtlijn Afval, de EVOA en nationale regelgeving zoals de regeling Scheiden en Gescheiden Houden van Gevaarlijk afval is het verboden om gevaarlijke afvalstoffen te mengen met andere (gevaarlijk) afvalstoffen, noch met andere stoffen en materialen. Op de naleving van dit verbod bij bedrijven ziet het bevoegd gezag Wet milieubeheer (meestal de provincie) toe en de VROM-Inspectie voor zover het een EVOA-transport betreft.

De VROM-Inspectie voert controles uit in het kader van het Besluit Zwavelgehalte brandstoffen en de EG Verordening Overbrenging van Afvalstoffen (EVOA). EVOA-controles op olieachtige afvalstoffen vinden plaats, als de VROM-Inspectie signalen heeft dat een specifiek product een afvalstof zou bevatten of onder de afvalstoffenregelgeving zou vallen. Voor uitgebreidere informatie verwijs ik u naar eerdere brieven van 14 augustus 2009 (Kamerstuk 30 175, nr. 86 en van 26 november 2009 (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 784)

Voor de acties van de VROM-Inspectie in 2011 verwijs ik u naar het antwoord op vraag 5.

Vraag 6

Welke prioriteit heeft de controle en handhaving vanuit de Rijksoverheid op het inzamelen en verwerken van de restproducten van de petrochemische industrie, sinds het voorval in 2008 bij North Refinery? Hoeveel FTE waren er in 2009 mee gemoeid? Hoeveel controles vonden er in dat jaar plaats? Hoeveel sancties werden opgelegd?

Antwoord 6

De VROM-Inspectie bereidt momenteel met prioriteit een studie naar de product- en afvalketen van bunkerolie voor, die als basis moet gaan dienen voor gericht toezicht op de risicopunten in de keten van bunkerolie. Intussen zet de VROM-Inspectie circa 1 fte in voor toezicht op in- en uitvoer van oliestromen (EVOA) en circa 0,75 fte voor toezicht op scheepsafvalstoffen. Ook de KLPD, de Inspectie Verkeer en Waterstaat en Douane voeren controles (samen met de VROM-Inspectie) uit naar scheepsbrandstoffen.

De vergunning in het kader van de Wet milieubeheer bevat regels voor het accepteren en verwerken van (gevaarlijke) afvalstoffen bij afvalverwerkende inrichtingen zoals North Refinery. De Provincie is de bevoegde instantie voor het verlenen en handhaven van deze vergunning.

De provincie Groningen heeft naar aanleiding van het onderstaande justitieel onderzoek een projectgroep geformeerd, waaraan alle betrokken handhavingpartners deelnemen. In de projectgroep worden diverse toezichtacties gecombineerd en aan elkaar gekoppeld. De toezichtacties zijn verdeeld in een ingangscntrole, een verwerkingscontrole en een uitvoercontrole. Bekeken wordt of het bedrijf normen en regels overtreedt. Het project is nog niet afgerond. De provincie is verantwoordelijk voor de eindrapportage.

Naar hetgeen in de uitzending over North Refinery wordt gesteld, vindt een justitieel onderzoek plaats. De politie en de Inlichtingen- en opsporingsdienst van mijn Ministerie voeren samen een strafrechtelijk onderzoek uit. Tot het moment dat het openbaar ministerie feiten in de openbaarheid brengt, kan ik u hierover niet berichten.